

Sygn. akt XXV C 910/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR (del.) Paweł Duda

Protokolant: Maja Cichoń

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. S.**

przeciwko (...) z siedzibą w W. i (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od (...) z siedzibą w W. i (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz D. S. kwotę 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 września 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od D. S. na rzecz (...) z siedzibą w W. kwotę 2.808,70 zł (dwa tysiące osiemset osiem złotych siedemdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. zasądza od D. S. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 6,74 zł (sześć złotych siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

V. nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie z roszczenia zasądzonych na rzecz D. S. w punkcie I wyroku kwotę 3.924,64 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

VI. nakazuje pobrać od (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 841 zł (osiemset czterdzieści jeden złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

VII. nakazuje pobrać od (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 841 zł (osiemset czterdzieści jeden złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt XXV C 910/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 października 2017 r.

D. S. pozwem z dnia 7 czerwca 2016 r. wniosła o zasądzenie solidarnie od (...) z siedzibą w (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą

w W. kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w 2007 r. A. S. posługując się dowodem osobistym powódki zaciągnęła kilka kredytów bankowych, za co została skazana prawomocnym wyrokiem sądowym karnym. Pomimo tego wyroku pozwany (...) Bank S.A. prowadził przeciwko powódce działania windykacyjne. Z upływem czasu, po licznych pismach powódki, działania windykacyjne ustały. Po pewnym czasie okazało się, że na skutek pozwu (...) Sąd Rejonowy w Żyrardowie w dniu 1 grudnia 2014 r. wydał przeciwko D. S. nakaz zapłaty zasądzający od niej na rzecz (...) kwotę 15.560,43 zł wraz z odsetkami oraz kwotę 2.612 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Następnie pozwany (...) wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce. (...) Bank S.A. i działający na jego zlecenie (...) S.A. prowadzili wobec powódki wzmożone, twarde i nasilone postępowanie windykacyjne. Postępowania te były kontynuowane, mimo że powódka kierowała do pozwanych pisma informujące, że nie zaciągała żadnych zobowiązań kredytowych oraz składała skargi na czynności komornika sądowego. Pozwany (...) wpisał powódkę do Krajowego Rejestru Biura (...). Działanie (...) nasiliło się od czerwca 2015 r. Powódka była nękana poprzez liczne pisma i telefony windykatorów. Na skutek tych działań powódka żyła

w ciągłym stresie, wstydziła się za cudze długi, obawiała się ukarania za niezapłacenie nieswoich długów, była przekonana, że jest inwigilowana, przestała odbierać telefony, zaczęła bać się otaczającej rzeczywistości. W końcu powódka nie wytrzymała presji, przeszła załamanie nerwowe, przyłożyła sobie nóż do szyi i w dniu 14 grudnia 2015 r. trafiła do szpitala (...). Powyższe działania pozwanych naruszyły dobra osobiste powódki w postaci prawa do niezakłóconego życia, zdrowia, dobrego imienia. Wobec tego pozwani zobowiązani są do zapłaty zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną powódce na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

(...)

z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa przeciwko temu pozwanemu. Na uzasadnienie pozwany podał, że wszelkie działania windykacyjne podejmowane przez (...) były prowadzone w oparciu o informacje i dokumentację przekazaną przez wierzyciela pierwotnego (...) Bank S.A. Na podstawie tych danych (...) uzyskał przeciwko powódce tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty, który jest prawomocny i nadal obowiązuje w obrocie prawnym. W umowie przelewu wierzytelności (...) został zapewniony przez Bank, że posiada względem powódki wymagalną wierzytelność. (...) nie mógł wiedzieć, że nabyta przez niego wierzytelność była przedmiotem postępowania karnego. Działania windykacyjne, w tym dokonanie wpisu powódki w Krajowym Rejestrze Długów były oparte na prawomocnym nakazie zapłaty, co do którego nie złożyła ona sprzeciwu. W tych okolicznościach nie można przypisać (...) bezprawności podejmowanych przez niego działań, naruszenia dóbr osobistych powódki oraz winy.

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. ostatecznie w piśmie procesowym z dnia 4 października 2017 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że nie dokonał jakiegokolwiek czynu bezprawnego mogącego dawać przesłankę do uznania go odpowiedzialnym za zarzucane mu przez powódkę czyny. Bank dopiero w chwili otrzymania odpisu pozwu uzyskał informacje, że (...) pozwał powódkę i prowadził przeciwko niej postępowanie egzekucyjne. Skoro powódka nie podjęła obrony swoich praw na etapie sprzeciwu od nakazu zapłaty, to jej własne zaniedbania doprowadziły do egzekucji należności, wobec czego powódka nie może domagać się zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Pozwany Bank mógł sprzedaż wierzytelność przysługującą mu wobec powódki z uwagi na fakt, że w wyroku karnym skazującym A. S. sąd orzekł obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego Banku kwoty 8.772,12 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. w dniu 18 września 2007 r. doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem m.in. (...) Bank S.A. (poprzednika prawnego (...) Bank S.A.) w kwocie 6.321,62 zł polegającego na udzieleniu przez Bank pożyczki w ten sposób, że posługując się danymi D. S. zawarła z Bankiem umowę prostej pożyczki gotówkowej, na które podrobiła podpisy D. S. oraz w celu uzyskania tej umowy przedłożyła do niej jako autentyczne dokumenty potrzebne do uzyskania pożyczki i jej wypłaty, na których uprzednio podrobiła podpisy D. S., wprowadzając w ten sposób w błąd pracownika Banku co do tożsamości pożyczkobiorcy, okoliczności warunkujących udzielenie pożyczki i zamiaru

spląty pożyczki, działając na szkodę (...) Banku S.A. i D. S.. Za czyn ten (oraz inne podobne czyny dokonane na szkodę innych banków), wypełniający znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zb. art. 270 § 1 k.c. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., A. S. została skazana wyrokiem karnym Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13 sierpnia 2009 r. na karę łączną dwóch lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres pięciu lat tytułem próby. W wyroku tym Sąd zobowiązał jednocześnie A. S. do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez wypłatę m.in. na rzecz (...) Bank S.A. kwoty 8.772,12 zł. (odpis wyroku Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13.08.2009 r. sygn. akt II K 475/09 – k. 15-17 i 384-386, umowa prostej pożyczki gotówkowej nr (...) z 18.09.2017 r. – k. 373-377).

(...) Bank S.A. posiadał wiedzę o toczącym się postępowaniu karnym przeciwko A. S.. Zawiadomiony został bowiem przez Prokuraturę o wszczęciu śledztwa pismem z dnia 6 maja 2009 r., przekazywał Prokuraturze dokumentację dotyczącą przedmiotowej umowy pożyczki oraz informacje dotyczące braku spląty pożyczki. Pozwany Bank posiadał również wiedzę o skierowaniu aktu oskarżenia przeciwko A. S. do Sądu na podstawie pisma Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 4 sierpnia 2009 r. (...) Bank S.A. pismem z dnia 28 stycznia 2010 r. wystąpił również do Sądu Rejonowego

w Żyrardowie o przesłanie odpisu wyroku karnego i nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności dotyczącego A. S. na rzecz Banku. Wniosek ten został uwzględniony przez Sąd. (pismo Prokuratury Rejonowej w Żyrardowie z 06.05.2009 r. –

k. 371, pisma Banku z 22.05.2009 r. z dołączoną umową pożyczki – k. 372-378 i z 24.06.2009 r. – k. 380, pismo Sądu Rejonowego w Żyrardowie z 04.08.2009 r. – k. 381, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z 28.01.2010 r. złożony do sprawy sygn. akt II K 475/09 Sądu Rejonowego w Żyrardowie – k. 392, tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13 sierpnia 2009 r. sygn. akt II K 475/09 z klauzulą wykonalności – k. 510-512).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi P. P. prowadził na podstawie wniosku (...) Bank S.A. z 2009 r. postępowanie egzekucyjne przeciwko D. S. celem wyegzekwowania należności wynikających z wymienionej wyżej umowy pożyczki. W toku egzekucji komornik zajął świadczenie rentowe powódki. Pismem z dnia 11 stycznia 2010 r. D. S. zwróciła się do Banku z prośbą o zawieszenie egzekucji i umorzenie zajęcia renty wskazując, że nie zawierała umowy pożyczki z Bankiem, lecz pożyczka została wyłudzona przez A. S.. Do pisma powódka dołączyła powyższy wyrok karny Sądu Rejonowego

w Żyrardowie. Po otrzymaniu pisma powódki i zapoznaniu się z wyrokiem karnym, (...) Bank S.A. wystąpił w dniu 21 stycznia 2010 r. do komornika sądowego o umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec D. S.. Komornik na wniosek wierzyciela umorzył postępowanie egzekucyjne postanowieniem z dnia 13 kwietnia 2010 r. Pismem z dnia 5 lipca 2010 r. powódka zwróciła się do Banku o zwrot środków pobranych przez komornika z jej renty od stycznia do kwietnia 2010 r. i przekazanych do Banku. (pisma D. S. z 11.01.2010 r. – k. 29 i z 05.07.2010 r. – k. 30, potwierdzenia nadania pism – k. 476, pismo Banku z 28.01.2010 r. – k. 26, postanowienie z dnia 13.04.2010 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego sygn. akt Km 10905/09 – k. 25).

Pomimo tego (...) Banku S.A. pismem z dnia

8 września 2010 r. wezwał D. S. do natychmiastowej spląty do dnia 27 września 2010 r. zadłużenia w wysokości 10.485,03 zł informując, że wobec utrzymującego się zadłużenia Kancelaria skieruje sprawę na drogę egzekucji komorniczej, komornik podejmie czynności egzekucyjne w miejscu zamieszkania D. S. oraz w stosunku do wszelkich znanych komornikowi źródeł majątkowych dłużnika, postępowanie egzekucyjne obejmie składniki majątku D. S. takiej jak nieruchomości, mienie ruchome – m.in. samochód, wartościowe sprzęty wyposażenia domowego, oszczędności, uzyskiwane świadczenia z tytułu wynagrodzenia za pracę, renty, emerytury, oraz że jedynym warunkiem wstrzymania działań egzekucyjnych przez komornika jest spląta zadłużenia. (wezwanie do zapłaty z dnia 08.09.2010 r. – k. 28).

Umową przelewu wierzytelności z dnia 30 lipca 2014 r. (...) Bank S.A. zbył na rzecz (...) szereg wierzytelności pieniężnych wynikających z produktów bankowych,

w tym wierzytelność przeciwko D. S. wynikającą z pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 18 września 2007 r. na łączną kwotę zadłużenia 15.483,65 zł. Bank dokonując zbycia wierzytelności przekazał (...) dokumenty dotyczące

m.in. sprawy karnej związanej z przedmiotową umową pożyczki, w tym pisma kierowane do Sądu Rejonowego w Żyrardowie. Pismem z dnia 4 sierpnia 2014 r. (...) Bank S.A. poinformował D. S. o dokonaniu sprzedaży przysługującej mu wierzytelności. (umowa przelewu wierzytelności nr (...) z 30.07.2014 r. wraz z zestawieniem wierzytelności – k. 152-161v., protokół przekazania dokumentacji do umowy przelewu wierzytelności z dnia 20.07.2014 r. – k. 509, pismo Banku z 04.08.2014 r. – k. 162)

Pozwem z dnia 12 listopada 2014 (...) wystąpił przeciwko D. S. do Sądu Rejonowego w Żyrardowie o zapłatę kwoty 15.560,43 zł wynikającej z wymienionej wyżej umowy pożyczki gotówkowej, w tym 6.289,52 zł z tytułu kapitału i 9.270,91 zł z tytułu odsetek. Sąd Rejonowy w Żyrardowie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 1 grudnia 2014 r. nakazał D. S., aby zapłaciła (...) kwotę 15.560,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 12 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.612 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. D. S. nie odebrała przesyłki sądowej z odpisem nakazu zapłaty i nie wniosła w terminie sprzeciwu od nakazu. Wobec tego nakaz zapłaty uprawomocnił się 6 stycznia 2015 r. W dniu 4 lutego 2015 r. (...) otrzymał tytuł wykonawczy w postaci powyższego nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. (dokumenty z akt sygn. I Nc2741/14 Sądu Rejonowego w Żyrardowie: pozew wraz z załącznikami – k. 399-417, nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 01.12.2014 r. – k. 418, koperta z adnotacjami pocztowymi o awizowaniu przesyłki sądowej – k. 421-421v., wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z 08.01.2015 r. – k. 422, zarządzenie z 29.01.2015 r. – k. 424, zwrotne potwierdzenie odbioru – k. 425).

Po nabyciu wierzytelności przez pozwaną (...), (...) S.A., działając na zlecenie (...), prowadziła przeciwko powódce działania windykacyjne wierzytelności wynikającej z przedmiotowej umowy pożyczki. W ramach działań windykacyjnych pracownicy (...) S.A. kierowali do D. S. szereg pism, w których wzywali powódkę do spłacenia jej długu, do „uwolnienia się długu”, do „pozbycia się problemu”, do „sprzątnięcia swojego zadłużenia” oraz informowała, że w niniejszej sprawie został skierowany pozew do sądu, że w przypadku wydania przez sąd tytułu egzekucyjnego saldo zadłużenia zostanie powiększone o opłatę sądową od pozwu i koszty zastępstwa procesowego, że w przypadku braku płatności informacje dotyczące zadłużenia mogą zostać przekazane do Krajowego Rejestru Długów (...) S.A. Pisma takie zostały skierowane do D. S. w dniach: 5 listopada 2014 r., 21 listopada 2014 r., 13 stycznia 2015 r., 9 lutego 2015 r., 24 lutego 2015 r., 19 marca 2015 r., 8 kwietnia 2015 r., 21 kwietnia 2015 r., 6 maja 2015 r., 22 maja 2015 r., 9 czerwca 2015 r., 1 października 2015 r., 21 października 2015 r. (w/w pisma (...) S.A. na k. 164-165, 166-167, 168-170, 171-172, 173-175, 176-177, 178-179, 180-181, 182-184, 185-186, 187-188, 189-190, 191-192).

Jednocześnie pracownicy (...) S.A. nawiązali do miejsca zamieszkania D. S. sześć połączeń telefonicznych. Powódka tylko raz podjęła z przedstawicielem (...) S.A. rozmowę telefoniczną, w której poinformowała, że nie brała żadnego kredytu, że jest to pomyłka, że kredyt zaciągnęła inna osoba i że toczyła się w tym przedmiocie sprawa sądowa. (...) S.A. nie chciał słuchać wyjaśnień powódki, prowadził rozmowę w sposób agresywny, mówił do powódki, że był nakaz zapłaty na nią w Sądzie Rejonowym w Żyrardowie, że to nie jest pomyłka, zwracał się do powódki słowami „proszę ocknąć się z tego letargu”, „nie odwołała się Pani od nakazu sądowego i ma Pani problem”. W przypadku pozostałych telefonów powódka nie podejmowała rozmów z pracownikami (...) S.A. (pliki z zapisami rozmów telefonicznych na płycie CD – k. 209).

W dniu 1 lipca 2015 r. (data wpływu do komornika) (...) złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu R. R. wniosek o wszczęcie przeciwko D. S. egzekucji należności zasądzonych nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 1 grudnia 2014 r. sygn. akt I Nc 2741/14. Komornik Sądowy w dniu 8 lipca 2015 r. zawiadomił D. S. o wszczęciu egzekucji oraz wezwał ją do zapłaty egzekwowanych należności. D. S. złożyła w tym postępowaniu egzekucyjnym pismo z dnia 21 lipca 2015 r., które wpłynęło do Komornika Sądowego 23 lipca 2015 r.

W piśmie tym powódka wniosła o zawieszenie egzekucji, wskazała, że nie zawierała z Bankiem umowy, wyjaśniła okoliczności wyłudzenia kredytu przez A. S., dołączyła do pisma dokumenty z akt sprawy karnej przeciwko A. S., w tym wyrok Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 13 sierpnia 2009 r. sygn. akt II K 475/09 oraz potwierdzające umorzenie poprzedniego postępowania egzekucyjnego prowadzonego

z wniosku (...) Banku S.A. Komornik Sądowy w dniu 29 lipca 2015 r. poinformował D. S., że nie ma możliwości zawieszenia egzekucji na wniosek dłużnika

w oparciu o przedłożone dokumenty. W tym samym dniu Komornik przesłał pełnomocnikowi wierzyciela wniosek D. S. o wstrzymanie egzekucji wraz z kopiami dokumentów wzywając do złożenia oświadczenia, czy wierzyciel podtrzymuje prowadzoną egzekucję. D. S. w dniu 18 sierpnia 2015 r. złożyła do Sądu Rejonowego

w Żyrardowie skargę na czynność Komornika Sądowego polegającą na odmowie zawieszenia postępowania egzekucyjnego, dołączając do niej m.in. dokumenty dotyczące w/w sprawy karnej, w tym kopię wyroku z dnia 13 sierpnia 2009 r. Sąd Rejonowy w Żyrardowie postanowieniem z dnia 29 września 2015 r. zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu R. R. sygn. akt (...) do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia skargi na czynność komornika. Następnie postanowieniem z dnia

20 października 2015 r. Sąd Rejonowy w Żyrardowie odrzucił skargę D. S. na czynność komornika sądowego jako wniesioną po terminie, a Sąd Okręgowy w Płocku postanowieniem z dnia 22 stycznia 2016 r. oddalił zażalenie D. S. na postanowienie Sądu Rejonowego. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone przez komornika sądowego postanowieniem z dnia 22 lutego 2016 r. na podstawie art. 825 pkt. 1 k.p.c. – na wniosek wierzyciela. (dokumenty z akt egzekucyjnych sygn. (...) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu R. R.: wniosek o wszczęcie egzekucji – k. 562-563, pismo D. S. z 21.07.2015 r. wraz z załącznikami – k. 564-573, pisma komornika sądowego

z 29.07.2015 r. – k. 575 i 577, postanowienie Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 20.10.2015 r. sygn. akt I Co 1595/15 – k. 591-592, postanowienie Sądu Okręgowego

w Płocku z dnia 22.01.2016 r. – k. 587-589, postanowienie Komornika Sądowego z dnia 22.02.2016 r. – k. 593; dokumenty z akt sprawy sygn. I Co 195/15 Sądu Rejonowego

w Żyrardowie: skarga na czynność komornika sądowego z załącznikami – k. 430-438, pismo D. S. z 15.09.2015 r. z załącznikami – k. 442-453, postanowienie Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia 29.09.2015 r. sygn. akt I Co 1595/15 – k. 454-455, odpowiedź komornika na skargę – k. 457-458, zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Żyrardowie – k. 459-459v.; pisma komornika sądowego z 08.07.2015 r. – k. 34, 35, 37, 38).

W toku trwającego postępowania windykacyjnego i egzekucyjnego D. S. wysyłała również bezpośrednio do (...) S.A. lub (...) pisma wyjaśniające, że nie zawierała umowy pożyczki z (...) Bankiem S.A. i że nie jest dłużnikiem Banku, że umowa pożyczki została podrobiona przez A. S. oraz o wyroku karnym zapadłym przeciwko A. S.. Pisma w tym przedmiocie powódka wysyłała w dniach 1 lipca 2015 r., 21 lipca 2015 r., 21 października 2015 r., 30 października 2015 r., 3 listopada 2015 r. W dniu 21 lipca 2015 r. pismo pt. „Reklamacja” z prośbą o „wykreślenie z listy dłużników” powódka skierowała również do (...) Banku S.A. Odpowiadając na pisma powódki (...) S.A. informował powódkę w pismach z dnia 14 lipca 2015 r., 3 sierpnia 2015 r.

i 4 listopada 2015 r., że prowadząc działania windykacyjne wykorzystuje dane przekazane przez (...) Bank S.A., że nie posiada informacji, iż przedmiotowa wierzytelność ma charakter sporny, że potrzebne jest podjęcie dodatkowych działań w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, a także podawał aktualną kwotę zadłużenia powódki. (pisma D. S. z 21.07.2015 r. – k. 603 i 608, z 21.10.2015 r. – k. 518, z 30.10.2015 r. –

k. 517, potwierdzenia nadania i doręczenia przesyłek pocztowych – k. 604, 605-606, 609, 610, 611, 612, pisma (...) S.A. z 14.07.2015 r. – k. 39, z 03.08.2015 r. – k. 40, z 04.11.2015 r. – k. 42, zeznania świadka A. P. – k. 553v.-555v., przesłuchanie powódki D. S. – k. 557-558v.).

A. S. jest synową D. S.. Zanim A. S. wyludziła kredyty posługując się dowodem osobistym D. S., powódka miała dobre relacje

z synową, opiekowała się dziećmi syna i synowej. Po wydarzeniu z wyludzeniem kredytu relacje te pogorszyły się, powódka miała żal do synowej, rozmawiała z synową bardziej „służbowo”, ich relacje stały się chłodniejsze, jednak nadal opiekowała się dziećmi syna

i synowej, a synowa obiecała, że spłaci kredyty. A. S. nie spłaciła jednak zadłużenia z tytułu kredytów. Postanowieniem z dnia 17 listopada 2014 r. Sąd Rejonowy

w Żyrardowie zarządził wobec A. S. wykonanie kary dwóch lat pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Żyrardowie z dnia

13 sierpnia 2009 r. w sprawie sygn. akt II K 475/09. Powódka przejmowała się pismami

i telefonami od firmy windykacyjnej, denerwowała się całą sytuacją, nie mogła spać. Na początku grudnia 2015 r. D. S. przestała odbierać telefony, bała się, że telefony są na podsłuchu. W dniu 12 grudnia 2015 r. powódka zadzwoniła do córki do pracy, była roztrzęsiona, mówiła, że wszyscy pójdą do więzienia. Po tym zdarzeniu powódka została zabrana przez bratową do jej domu. Kolejnego dnia powódka chodziła po domu

z dokumentami, nie chciała wychodzić na dwór, miała wrażenie że jest podsłuchiwana, obserwowana i śledzona, bała się, że pójdzie do więzienia. W związku z tym powódka

13 grudnia 2015 r. została zawieziona przez rodzinę do Szpitala w G.. Po konsultacji lekarskiej powódka otrzymała skierowanie do lekarza (...). W dniu

14 grudnia 2015 r. D. S. poszła na piętro domu swojego syna i synowej, trzymała drzwi nie chcąc wpuścić do środka swej córki i synowej, przyłożyła sobie nóż do szyi. Wezwane przez córkę pogotowie zabrało powódkę do szpitala (...). Przy przyjęciu do szpitala powódka znajdowała się w dużym niepokoju, nie można było nawiązać

z nią logicznego kontaktu, nie odpowiadała na pytania, lecz powtarzała tylko „(...)”, rozpoznano u niej (...). Podobny stan D. S. utrzymywał się w dniach 15 i 16 grudnia. Na skutek wdrożonego leczenia w kolejnych dniach stan (...)powódki poprawiał się. W badaniu TK głowy z dnia 5 stycznia 2016 r. zaznaczono u powódki (...). W dniu 8 stycznia 2016 r. nastrój powódki uległ poprawie, zaczęła wychodzić na przepustki.

W szpitalu (...) powódka przebywała do 5 lutego 2016 r., kiedy to została wypisana w stanie dobrym do leczenia ambulatoryjnego. Zalecono jej przyjmowanie leków (...), które zażywa do dnia dzisiejszego. (Historia choroby D. S. ze Szpitala (...) w S. Oddział (...) – k. 50-100, zeznania świadków A. P. – k. 553v.-555v. i T. S. – k. 555v.-556, przesłuchanie powódki D. S. – k. 557-558v., postanowienie Sądu Rejonowego

w Żyrardowie z dnia 17.11.2014 r., sygn. akt II Ko 2266/14 – k. 395-396).

W dniu 21 marca 2016 r. (...) przekazał do Krajowego Rejestru Długów Biuro (...) S.A., informację o niezapłaconych zobowiązaniach D. S.

w kwocie 20.904,13 zł, o czym powódka poinformowana została przez Krajowy Rejestr Długów (...) S.A. pismem z dnia 25 marca 2016 r. (pismo (...) S.A. z 25.03.2016 r. – k. 48).

W sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Warszawie pod sygn. akt XXV C 1109/16 o ochronę dóbr osobistych z powództwa D. S. przeciwko (...) na rozprawie z dnia 8 marca 2017 r. strony zawarły ugodę sądową, w której (...) oświadczył, że jest świadomy, iż do wydania nakazu zapłaty z dnia 1 grudnia 2014 r. w sprawie sygn. akt

I Nc 2741/14 przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie doszło na skutek przestępczych działań osób trzecich, a dług stwierdzony tym nakazem nigdy nie istniał, wyraził ubolewanie z zaistniałej sytuacji, oświadczył, że usunął dane D. S. z Krajowego Rejestru Długów (...) S.A. oraz że zwalania D. S. z długu stwierdzonego tym nakazem i nie będzie w przyszłości dochodzić jakichkolwiek roszczeń z tytułu umowy pożyczki z dnia 18 września 2007 r. zawartej z (...) Bank S.A., zaś D. S. oświadczyła, że przyjmuje zwolnienie z długu i że zrzeka się roszczenia o ochronę dóbr osobistych. (wyciąg z protokołu rozprawy przed Sądem Okręgowym w Warszawie z dnia 8 marca 2017 r. sygn. akt XXV C 1109/16 – k. 641-643).

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 3 marca 2017 r. (...) zbył wierzytelność przeciwko D. S. wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki zawartej z (...) Bankiem S.A. na rzecz (...), o czym D. S. została zawiadomiona przez (...) S.A. pismem z dnia 27 marca 2017 r.,

w którym wezwano ją jednocześnie do spłaty całej wymagalnej kwoty w wysokości 21.968,02 zł w terminie do 10 kwietnia 2017 r. (pismo (...) S.A. z 27.03.2017 r. – k. 639-639v.).

D. S. ma 63 lata, jest wdową od kilkunastu lat, mieszka sama, utrzymuje się z emerytury. Powódka bardzo przeżyła nadużycie jej zaufania przez synową, która dopuściła się kradzieży jej dowodu osobistego i na jej konto zaciągnęła kredyty, których spłaty domagali się od niej pozwani. Poczucie krzywdy, wstydu i upokorzenia w związku

z postępowaniem osoby bliskiej w rodzinie zbiegło się z sytuacją rodziny syna powódki, który okresowo pozostawał w separacji z żoną. Pomimo stopniowej normalizacji sytuacji

w rodzinie D. S. nie uwolniła się od napięć związanych z tą sytuacją z powodu podejmowania wobec niej działań windykacyjnych i egzekucyjnych. W efekcie długotrwałego stresu u powódki, jako osoby sumiennej, z silnym poczuciem obowiązku, ale także ostrożnej i zamkniętej w sobie, doszło do zaburzenia poczucia bezpieczeństwa, uruchomienia myśli prześladowczych o cechach urojeniowych, lęku o bliskich, czemu sprzyjały mikrouszkodzenia centralnego układu nerwowego. Zdarzenia w postaci sprzedaży przez (...) Bank S.A. na rzecz (...) nieistniejącej wiarygodności oraz działań windykacyjnych i egzekucyjnych wobec powódki wpływały negatywnie na jej stan (...).

Doświadczane negatywne emocje, zamartwianie się, kumulowanie się napięcia

i lęku skutkowało zamykanie się w sobie powódki z tendencją do separowania się od innych w poczuciu wstydu i upokorzenia związanego z dramatem rodzinnym i osłabieniem mechanizmów radzenia sobie w sytuacji przewlekłego stresu. Działania windykacyjne

i egzekucyjne powódka odczuwała jako krzywdzące: z jednej strony czuła się niesprawiedliwie traktowana, bo nie była odpowiedzialna za powstałe zadłużenie, a z drugiej strony odżywał żal wobec synowej, poczucie wstydu i upokorzenia. Stan powódki, którym wymagał hospitalizacji był następstwem zmian organicznych oraz długotrwałego funkcjonowania w stresie, na który składało się kilka czynników: poczucie zawodu, żalu, wstydu, upokorzenia doznanego ze strony członka rodziny oraz działania windykacyjne

i egzekucyjne pozwanych. Wdrożenie leczenia (...)

w szpitalu spowodowało poprawę stanu (...) i (...) powódki. Aktualnie funkcjonowanie (...) powódki nie budzi zastrzeżeń, jej stan emocjonalny jest ustabilizowany, nie występują u niej zaburzenia nerwicowe ani depresyjne. Nie występuje

u niej uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu ustawowym. Stwierdzony epizod zaburzeń urojeniowych o podłożu organicznym wskazuje na zmiany w centralnym układzie nerwowym powódki. Charakter tych zmian jest związany z wiekiem, stąd nie jest możliwe ich cofnięcie. Obecnie nie ma konieczności korzystania przez powódkę z (...) zasadne jest dalsze pozostawanie przez nią pod opieką (...) i stosowanie zalecanej farmakoterapii, co zmniejsza prawdopodobieństwo nawrotu zaburzeń urojeniowych na podłożu organicznym. (opinia sądowa (...) zasadnicza i uzupełniająca – k. 625-631 i 675).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę obiektywnym dowodom z dokumentów, ponieważ nie budziły one wątpliwości co do ich autentyczności i nie były w toku postępowania kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków A. P. i T. S. oraz zeznania powódki D. S. złożone w charakterze strony, ponieważ zeznania tych osób korespondowały wzajemnie ze sobą i z dowodami z dokumentów, tworząc razem spójną i logiczną całość, obrazującą opisany wyżej stan faktyczny sprawy.

Sąd uznał za w pełni wiarygodną opinię biegłych z zakresu (...),

w której biegli dokonali oceny wpływu działań windykacyjnych i egzekucyjnych prowadzonych wobec powódki na jej stan emocjonalny i (...). Wnioski opinii zostały szczegółowo, logicznie i rzeczowo uzasadnione przez biegłych, z odniesieniem do dokumentacji medycznej z leczenia powódki i przeprowadzonego badania powódki. Dlatego opinię należało uznać za rzetelną i wiarygodną, nie budzącą wątpliwości co do wiedzy i fachowości jej autorów.

Sąd oddalił wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z przesłuchania przedstawicieli pozwanych w charakterze stron postępowania na okoliczności (sprecyzowane przez pełnomocnika powódki na rozprawie z dnia 9 marca 2017 r.) dotyczące czynności zbycia wiarygodności, gdyż czynność ta została stwierdzona dokumentami stanowiącymi materiał dowodowy sprawy i nie było potrzeby dowodzenia tych okoliczności za pomocą przesłuchania przedstawicieli pozwanych. To samo dotyczy działań windykacyjnych

i egzekucyjnych podejmowanych wobec powódki, które zostały należycie udokumentowane,

a dokumenty dotyczące postępowania windykacyjnego i egzekucyjnego zostały złożone do akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Zasada ochrony dóbr osobistych człowieka wyrażona została w art. 23 k.c., w myśl którego dobra osobiste człowieka, pozostają pod ochroną prawa cywilnego, niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Katalog chronionych dóbr osobistych wymienionych w art. 23 k.c. ma przy tym jedynie charakter przykładowy, na co wskazuje sformułowanie „w szczególności”, nie jest to więc katalog wyczerpujący. Nie ulega wątpliwości, że do dóbr osobistych prawnie chronionych należy prawo do prywatności (proklamowane w art. 47 Konstytucji RP), wolność, nietykalność mieszkania (wymieniona wprost w art. 23 k.c.). Środkiem ochrony naruszonych dóbr jest m.in. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę (art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 zd. 3 k.c.). Przesłanką roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia na podstawie przytoczonych przepisów jest wykazanie przez pokrzywdzonego faktu naruszenia konkretnego dobra osobistego oraz doznania krzywdy na skutek naruszenia dobra osobistego. Przepis art. 448 k.c. został umieszczony

w tytule VI księgi trzeciej Kodeksu cywilnego „Czyny niedozwolone”, zatem stosuje się do niego zasady reżimu odpowiedzialności deliktowej (vide: orz. SN z dnia 12.12.2002 r.,

V CKN 1581/00, OSNC 2004/4/53 i z dnia 24.01.2008 r., I CSK 319/07, LEX nr 448025). Warunkiem przyznania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę jest więc wina podmiotu, który dopuścił się naruszenia (art. 415 k.c.). Ciężar dowodu w zakresie winy spoczywa na podmiocie, który dochodzi ochrony swoich dóbr osobistych.

Przepis art. 24 § 1 k.c. formułuje domniemanie bezprawności naruszenia dóbr osobistych, zatem to na pozwanym ciąży obowiązek wykazania, że jego działanie naruszające dobra osobiste powoda nie było bezprawne. Zawiniony czyn sprawcy, pociągający za sobą odpowiedzialność cywilną, musi wykazywać znamiona niewłaściwości postępowania zarówno od strony przedmiotowej, co określa się mianem bezprawności czynu, jak i od strony podmiotowej, co określa się jako winę w znaczeniu subiektywnym. Bezprawność – jako przedmiotowa cecha sprawcy czynu – jest ujmowana jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym, przez który rozumie się nakazy i zakazy wynikające nie tylko z norm prawnych (z zakresu prawa cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy, finansowego, itp.), lecz także wynikające z norm moralnych i obyczajowych określane jako „zasady współżycia społecznego” lub „dobre obyczaje” (por. Gerard Bieniek, w: Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania, tom 2, Warszawa 2005, s. 235-236; orz. SN z dnia 19.07.2003 r., V CKN 1681/00, LEX nr 121742). Wina w znaczeniu subiektywnym odnosi się natomiast do sfery zjawisk psychicznych człowieka i rozumie się ją jako naganną decyzję odnoszącą się do podjętego przez niego bezprawnego czynu, z tym że w przypadku osób prawnych kwalifikacja ta odnosić będzie się do osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentacji osoby prawnej (art. 416 k.c.). Zatem na gruncie prawa cywilnego winę można przypisać podmiotowi prawa, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jego zachowania zarówno z punktu widzenia obiektywnego, jak i subiektywnego – tzw. zarzucalność postępowania (tak SN w orz. z dnia 26 września 2003 r., IV CK 32/02, LEX nr 146462).

Wskazać także należy, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd – zgodnie z art. 448 k.c. – „może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone” odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę”. Oznacza to, że nawet w razie stwierdzenia naruszenia dobra osobistego przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego nie jest obligatoryjne, lecz ma charakter fakultatywny – pozostawiony swobodnemu uznaniu sędziowskiemu. Zasadność przyznania zadośćuczynienia pieniężnego, jak i jego wysokość, zależą od oceny całokształtu okoliczności faktycznych sprawy, takich jak rodzaj naruszonego dobra, rozmiar doznanego uszczerbku, charakter następstw naruszenia, stopień zawinienia sprawcy, stosunki majątkowe zobowiązanego i uprawnionego, itp. (tak też: Gerard Bieniek, w: Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 1, Warszawa 2005, s. 492; Sąd Najwyższy w orz. z 19.04.2006 r., II PK 245/2005 i Sąd Apelacyjny w Poznaniu w orz.

z 11.01.2007 r., I ACa 833/2006, LEX nr 298413).

Odnosząc powyższe reguły do okoliczności faktycznych niniejszej sprawy wskazać należy, że co do zasady nie można czynić wierzycielowi zarzutu, że dokonuje cesji wierzytelności przysługującej mu od dłużnika. Na gruncie art. 509 § 1 k.c. przedmiotem przelewu jest wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Przelew może obejmować wierzytelność przedawnioną, niewymagalną czy sporną. Wierzytelność objęta przelewem

musi natomiast istnieć. Jest to podstawowy warunek zgodności cesji wierzytelności z prawem (vide orz. Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 25.04.2014 r., VI ACa 806/13, LEX nr 1506758). Dokonanie przez (...) Bank S.A. w dniu 30 lipca 2014 r. cesji wierzytelności przeciwko D. S., wynikającej

z pożyczki gotówkowej nr (...) z dnia 18 września 2007 r., na rzecz (...) ocenić należało jako działanie bezprawne, naruszające art. 509 § 1 k.c. Wierzytelność objęta umową przelewu nie istniała, bowiem D. S. nie zawierała nigdy umowy pożyczki

z pozwanym Bankiem nie łączyć ją z Bankiem żaden stosunek zobowiązaniowy, której przedmiotem byłby obowiązek zwrotu sumy pieniężnej. Pożyczka została wyłudzona przez osobę trzecią (A. S.), która posługując się skradzionym powódce dowodem osobistym podrobiła podpis powódki wyłudając od Banku środki pieniężne z pożyczki. Okoliczność ta wynikała jednoznacznie z treści wyroku karnego Sądu Rejonowego

w Żyrardowie z dnia 13 września 2009 r. skazującego A. S. za popełnione przestępstwo. Nie może budzić zatem wątpliwości bezprawność działania (...) Banku S.A. polegającego na cesji nieistniejącej wierzytelności.

Pozwanemu Bankowi (jego przedstawicielom) przypisać należy również winę subiektywną w przedstawionym wyżej znaczeniu. Opisany stan rzeczy był (a przynajmniej powinien być) znany przedstawicielom (...) Banku S.A. dokonującym cesji wierzytelności, skoro Bank informowany był o postępowaniu karnym przeciwko A. S. przez Prokuraturę i Sąd, w styczniu 2010 r. wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi karnemu w zakresie orzeczonego obowiązku naprawienia szkody wyrządzonej Bankowi i tytuł taki uzyskał, a nadto pisma wyjaśniające zaistniałą sytuację wraz z kopią wyroku zostały przesłane Bankowi w 2010 r. przez powódkę. Wreszcie Bank w styczniu 2010 r. złożył do komornika sądowego wnioski o umorzenie egzekucji wszczętej przeciwko D. S. uznając, że nie przysługuje mu wierzytelność przeciwko powódce z tytułu przedmiotowej umowy pożyczki. Tym bardziej niezrozumiałe jest działanie Banku z dnia 30 lipca 2014 r. polegające na cesji nieistniejącej wierzytelności przeciwko D. S. na rzecz (...). Przedstawiciele Banku

z pewnością mieli świadomość, że (...) podjęcie działania windykacyjne lub egzekucyjne przeciwko powódce w celu ściągnięcia przelanej wierzytelności, gdyż taki jest sens działalności (...). Przedstawiciele Banku dopuścili się zatem niedbalstwa, gdyż nie powinni dokonywać cesji wierzytelności przeciwko D. S., co do której było wiadomo, że nie istnieje. Osobom dokonującym cesji w imieniu Banku można zatem postawić zarzut niewłaściwości postępowania, a w konsekwencji przypisać Bankowi winę za zaistniały stan rzeczy, w tym za późniejsze działania windykacyjne i egzekucyjne podejmowane przez (...), naruszające dobra osobiste powódki.

Działania windykacyjne mogą być kierowane tylko do dłużnika. Wierzycielowi przysługuje kompetencja do wzywania dłużnika do spełnienia świadczenia jedynie o tyle,

o ile przysługuje mu skuteczne przeciwko dłużnikowi roszczenie. Skierowanie nawet jednego wezwania do spełnienia świadczenia, które wierzycielowi nie przysługuje, już jest działaniem bezprawnym. Tym bardziej bezprawne są działania polegające na kierowaniu wielu wezwań do zapłaty w formie pisemnej, wielokrotne wykonywanie telefonów do miejsca zamieszkania, czy też dochodzenie wierzytelności w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko osobie, która faktycznie dłużnikiem nie jest. Wszelkie opisane wyżej działania windykacyjne i egzekucyjne podejmowane wobec D. S. przez (...) były działaniami bezprawnymi, skoro podejmowane były w celu ściągnięcia nieistniejącej wierzytelności. Oceny tej nie zmienia fakt, że pozwany (...) uzyskał sądowy nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zasądzający windykowaną i egzekwowaną kwotę od D. S.. Nakaz ten uprawomocnił się, ponieważ D. S. nie odebrała korespondencji z Sądu i nie zaskarżyła nakazu

w przepisany terminie. Skoro jednak nie była ona faktycznie dłużnikiem pozwanych co do owej wierzytelności (co zostało wcześniej przesądzone w sprawie karnej) to fakt uzyskania tytułu wykonawczego nie może stanowić usprawiedliwienia dla działań zmierzających do ściągnięcia należności objętych nakazem zapłaty. W tej sytuacji nawet sam fakt dochodzenia takiej rzekomej wierzytelności przeciwko D. S. w sądowym postępowaniu upominawczym przez (...) Sekurytyzacyjny należy zakwalifikować jako działanie bezprawne, skoro wierzytelność taka ewidentnie (...) nie przysługiwała.

Pozwany (...) ponosi również winę subiektywną za powyższe działania podejmowane względem powódki. Jeśli nawet (...) nie mógł uzyskać, na podstawie dokumentów przekazanych przy zawarciu umowy cesji wierzytelności z dnia 30 lipca 2014 r., pełnej wiedzy o okolicznościach zawarcia umowy pożyczki, z których wynikać miały roszczenia przeciwko D. S., to z pewnością pełną wiedzę w tym zakresie mógł uzyskać w toku działań windykacyjnych. Powódka przedstawiała bowiem okoliczności sprawy zarówno w rozmowie telefonicznej z pracownikiem firmy windykacyjnej działającej na zlecenie pozwanego, w pismach kierowanych od lipca 2015 r. bezpośrednio do (...), jak i w pismach składanych do komornika sądowego i do sądu rozpoznającego skargę na czynności komornika, których odpisy komornik i sąd przekazywali następnie (...). Mimo tego (...) i osoby działające na jego zlecenie nadal podejmowały wobec powódki działania windykacyjne, popierały wniosek o egzekucję aż do lutego 2016 r., kiedy to dopiero komornik umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko powódce na wniosek wierzyciela. Nawet po tej dacie, w dniu 21 marca 2016 r. (...)przekazał do Krajowego Rejestru Długów Biura (...) S.A. informację o niezapłaconych zobowiązaniach D. S. w kwocie 20.904,13 zł, w związku z czym powódka została wpisana do rejestru dłużników, mimo że nieistnienie takich zobowiązań już dużo wcześniej było oczywiste. Co więcej, już w toku niniejszego postępowania sądowego (...) na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 3 marca 2017 r. zbył wierzytelność przeciwko D. S. wynikającą z przedmiotowej umowy pożyczki na kolejny podmiot –(...). Pozwala to przypisać (...) za opisany stan faktyczny winę subiektywną pod postacią co najmniej niedbalstwa. Podkreślić należy nadto, że D. S. w dniu 21 lipca 2015 r. skierowała również do (...) Banku S.A. pismo, w którym opisała całą sytuację i wniosła o „wykreślenie z listy dłużników”. Bank nie podjął jednak żadnych działań w celu zatrzymania bezprawnej windykacji i egzekucji, mimo że miał taką możliwość choćby z tej przyczyny, że umowa przelewu wierzytelności z dnia 30 lipca 2014 r. dawała mu prawo odkupu pojedynczych wierzytelności od ich nabywcy przez 5 lat od dnia podpisania umowy (§ 17 umowy). W tej sytuacji stwierdzić należało, że obydwaj pozwani ponoszą odpowiedzialność względem powódki za skutki podejmowanych wobec niej działań windykacyjnych i egzekucyjnych. Odpowiedzialność pozwanych jest przy tym solidarna, stosownie do zasady wynikającej z art. 441 § 1 k.c.

Opisane nielegalne działania windykacyjne i egzekucyjne doprowadziły do naruszenia dób osobistych powódki w postaci prawa do prywatności, wolności i miru domowego (vide orz. Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 15.02.2013 r., I ACA 31/13, LEX nr 1312135). Prywatność to dobro odnoszące się do faktów z życia człowieka, co do których nie wyraża on zgody na ich upublicznienie. Emanacją prawa do prywatności stanowią takie dobra jak tajemnica korespondencji, dane osobowe, nietykalność mieszkania czy wizerunek. Wolność obejmuje nie tylko fizyczną swobodę poruszania się, lecz także stan wolny od obaw i strachu. Nietykalność mieszkania (mir domowy) jako dobro osobiste należy rozumieć szeroko, również jako sferę psychiczną czy emocjonalną użytkownika mieszkania związaną z poczuciem bezpieczeństwa wynikającym z posiadania mieszkania i niezakłóconego korzystania z niego. Mir domowy zapewniać ma ochronę przed bezprawnym wtargnięciem osoby trzeciej w sferę określonego stanu (...) i (...). Na skutek działań pozwanych dane osobowe powódki zostały udostępnione firmie windykacyjnej, których pracownicy wysyłali pod adres zamieszkania powódki pisma wzywające do zapłaty nieistniejącego długu, wykonywali do mieszkania powódki telefony, które miały ją skłonić do zapłaty rzekomego długu, a nadto wobec powódki wdrożono postępowanie egzekucyjne, które miało doprowadzić do przymusowego ściągnięcia należności, które nie przysługiwały pozwany względem powódki. Na skutek tych wszystkich działań D. S. utraciła poczucie bezpieczeństwa, doświadczała negatywnych emocji – wstydu, upokorzenia, napięcia, lęku, a funkcjonowanie powódki w przewlekłym stresie wywołanym nasilonymi działaniami windykacyjnymi i egzekucyjnymi, w powiązaniu z sytuacją rodzinną, doprowadziło u powódki do osłabienia mechanizmów radzenia sobie z zaistniałą sytuacją, a w konsekwencji do załamania nerwowego, objawów (...) i hospitalizacji w szpitalu (...). Wyrządzona w ten sposób powódce krzywda rodzi po stronie pozwanych obowiązek jej naprawienia poprzez zapłatę na rzecz powódki zadośćuczynienia pieniężnego, stosownie do treści art. 448 k.c.

Celem zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego jest złagodzenie doznanego przez poszkodowanego krzywdy (szkody niemajątkowej) wyrządzonej deliktem. Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, z uwagi na jego kompensacyjny charakter, musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej strony, jego wysokość nie może być nadmierna w stosunku do doznanego krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, gdyż ma ono łagodzić krzywdę, a nie prowadzić do wzbogacenia poszkodowanego. Elementami warunkującymi rozmiar

zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. są charakter naruszonego dobra osobistego, stopień winy sprawcy, intensywność ingerencji sprawcy naruszenia

w dane dobro czy dobra osobiste i czas trwania naruszenia, sposób, w jaki pokrzywdzony odczuł w swej psychice bezprawne działanie sprawcy (vide orz. Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 10.06.2011 r., VI ACa 84/11, Legalis nr 363615).

Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należnego powódce należało mieć na uwadze, że prowadzone przeciwko niej działania windykacyjne i egzekucyjne skutkowały naruszeniem kilku jej dóbr osobistych (prywatności, wolności, miru domowego), były intensywne i długotrwałe (trwały ponad rok) i doprowadziły do znacznego nasilenia ujemnych przeżyć (...) powódki, związanych z odczuwaniem napięcia, lęku, wstydu, upokorzenia. Konsekwencją funkcjonowania powódki w długotrwały stresie było (...), które skończyło się hospitalizacją w szpitalu (...).

Z opinii biegłych wynika, że powódka z racji na swój wiek i stan zdrowia (zmiany o podłożu organicznym w centralnym układzie nerwowym) miała osłabione mechanizmy radzenia sobie w sytuacji przewlekłego stresu, zatem prowadzona windykacja i egzekucja była dla niej bardziej dotkliwa, niż dla przeciętnej osoby. Z drugiej strony zwrócić trzeba uwagę, że źródłem tego stresu u powódki nie były wyłącznie działania windykacyjne i egzekucyjne, ale i sytuacja rodzinna związana z przestępstwem popełnionym na szkodę powódki przez synową, do której powódka czuła żal. Wskazać też należy, że aktualnie u powódki nie występuje uszczerbek na zdrowiu w znaczeniu ustawowym, jej stan (...)

i (...) jest stabilizowany, nie ma konieczności korzystania przez nią z (...). W tych okolicznościach Sąd uznał, że rozmiar krzywdy D. S. wywołanej na skutek działań pozwanych był dość znaczny, zatem i rekompensata pieniężna dla niej z tytułu zadośćuczynienia powinna być w odpowiedniej, znacznej wysokości. Żądana przez powódkę z tego tytułu kwota 100.000 zł była jednak wygórowana. Nie można krzywdy powódki porównywać do krzywd wywołanych na skutek uszkodzeń ciała, które mają charakter nieodwracalny, i w przypadku których przyznawane w orzecznictwie sądowym zadośćuczynienia pieniężne opiewają na znaczne sumy. W ocenie Sądu, odpowiednim zadośćuczynieniem dla powódki w kontekście rozmiaru jej krzywdy jest kwota 30.000 zł. Taka kwota zadośćuczynienia pozwoli naprawić krzywdę powódki wywołaną naruszeniem przez pozwanych jej dóbr osobistych. Będzie to niewątpliwie istotne przysporzenie majątkowe dla powódki, które spełni należyte swą funkcję kompensacyjną. Z drugiej strony suma ta nie będzie nadmierna i nie będzie prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia powódki kosztem pozwanych. Wbrew zarzutowi pozwanego, D. S. nie zrzekła się roszczenia o zadośćuczynienie poprzez zawarcie ugody w sprawie sygn. akt XXV C 1109/16 tutejszego Sądu, gdyż w sprawie tamtej powódka nie dochodziła roszczeń pieniężnych, lecz roszczeń niepieniężnych i tylko takich roszczenia dotyczyła ugoda zawarta na rozprawie z dnia 8 marca 2017 r. z (...).

Z opisanych przyczyn Sąd w pkt I sentencji wyroku zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 30.000 zł, a w pkt II wyroku oddalił powództwo w pozostałej części, na podstawie powołanych wyżej przepisów.

Powódce należą się również odsetki ustawowe za opóźnienie od powyższej sumy,

z tytułu opóźnienia w jej zapłacie przez pozwanych. Stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, a jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie

w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Termin zapłaty powyższej kwoty nie był oznaczony, ani nie wynikał

z właściwości zobowiązania, zatem świadczenie to powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu pozwanych do zapłaty (art. 455 k.c.). Jako że powódka nie wzywała pozwanych do zapłaty zadośćuczynienia przed wniesieniem pozwu, to pozwani mogli znaleźć się w stanie opóźnienia w jego zapłacie dopiero po doręczeniu im odpisu pozwu. Odpis pozwu został doręczony pozwanemu Bankowi w dniu 1 września 2016 r., a pozwanemu (...)

w dniu 2 września 2016 r. Sąd uznał, że obydwoj pozwani mogli zapłacić należne powódce zadośćuczynienie w terminie do 9 września 2016 r. (około tygodnia od doręczenia odpisów pozwu), zatem znaleźli się w opóźnieniu w zapłacie w dniu 10 września 2016 r., co uzasadniało zasądzenie odsetek od przyznanej kwoty zadośćuczynienia od tej daty.

Orzekając o kosztach postępowania w pkt. III i IV sentencji wyroku Sąd stosunkowo rozdzielił je pomiędzy stronami na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., odpowiednio do wyniku sprawy. Sąd nie znalazł podstaw, żeby zwolnić powódkę od obowiązku zwrotu pozwanym kosztów procesu na podstawie art. 102 k.p.c. Powódka reprezentowana była bowiem w sprawie przez zawodowego pełnomocnika, zatem określając dochodzone roszczenie w wygórowanej wysokości musiała liczyć się z koniecznością stosownego rozliczenia kosztów procesu. Z dochodzonej kwoty 100.000 zł Sąd zasądził na rzecz powódki kwotę 30.000 zł. Powódka wygrała zatem sprawę w 30%, a przegrała w 70%, zaś w tym stosunku wygrali sprawę pozwani. Zatem strony powinny ponieść koszty w następujących udziałach: powódka w 30%, pozwani w 70%. Koszty powódki niezbędne do celowego dochodzenia praw w niniejszej sprawie wyniosły łącznie 7.517 zł, na co składają się uiszczona część opłaty sądowej od pozwu w wysokości 300 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda w wysokości 7.200 zł, ustalone stosownie do § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców, w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804). Koszty pozwanego (...) niezbędne do celowej obrony wyniosły 7.217 zł, na co składają się opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł i wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 7.200 zł, ustalonej stosownie do § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800). Koszty pozwanego Banku stanowi zaś opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17 zł. Suma kosztów wszystkich stron w niniejszej sprawie wyniosła zatem 14.751 zł. Powódka, stosownie do wyniku sprawy, powinna pokryć koszty procesu w wysokości 10.325,70 zł (14.751 zł x 70%), a poniosła koszty w wysokości 7.517 zł. Wobec tego powódka winna zwrócić pozwanym część kosztów postępowania w kwocie 2.808,70 zł (10.325,70 zł minus 7.517 zł). W łącznych kosztach pozwanych (7.234 zł) (...) ma udział 99,76% (7.217 zł / 7.234 zł), a Bank 0,24% (17 zł / 7.234 zł). Wobec tego z tytułu rozliczenia kosztów postępowania należało zasądzić od powódki na rzecz (...) kwotę 2.801,96 zł (2.808,70 zł x 99,76%) a na rzecz Banku kwotę 6,74 zł (2.808,70 zł x 0,24%).

Nieuiszczone przez strony koszty sądowe z tytułu części opłaty od pozwu i należności biegłych sądowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Warszawie wyniosły łącznie 5.606,64 zł. Mając na uwadze wskazany wyżej wynik sprawy Sąd w pkt. V, VI i VII sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 623) nakazał tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie z roszczenia zasądzonego na rzecz powódki kwotę 3.924,64 zł (5.606,64 zł x 70%), zaś od pozwanych pobrać kwoty po 841 zł (5.606,64 zł x 30% / 2)